

Investeringsredovisning

Riktlinjer

Godkänd av kommunstyrelsen 2021-11-09



Hudiksvalls
kommun

Innehåll

1	Inledning	4
2	Investeringsprocessen	4
3	Investeringsbehov	5
4	Finansiering av investeringar	5
4.1	Investeringsanslag	5
4.2	Leasing via externt finansbolag enligt kommunens ramavtal	6
4.3	Internleasinglån via ekonomienheten eller KsAu	6
5	Investeringar kan delas in i två huvudgrupper ur ett beslutsperspektiv	6
5.1	Projekt.....	6
5.2	Program	7
6	Tidshorisont	7
7	Tidslinje (bilaga 1 och 2)	7
7.1	Tidplan, bilaga 1	8
7.2	Tidplan valår, bilaga 1 och 2.....	8
8	Olika typer av investeringar	9
9	Investeringskalkyl (bilaga 3)	9
10	Uppföljning	10
10.1	Projekt över 2 miljoner kronor	10
10.2	Projekt mindre än 2 miljoner kronor	10
11	Vad räknas som anläggningstillgång?	11
11.1	Materiella anläggningstillgångar	11
11.2	Immateriella anläggningstillgångar	11
11.3	Finansiella anläggningstillgångar.....	11
11.4	Avgränsning	11
11.5	Kriterier:	11
12	Vad räknas som investering respektive driftkostnad?	12
12.1	Definition	12
12.2	Inköpspris och omkostnader	12
12.3	Återställandekostnader.....	13
12.4	Start av ny verksamhet	13
12.5	IT-utrustning m m	13
12.6	Räntekostnader.....	13
12.7	Ny- till- och ombyggnad	13
12.8	Förbättringsutgift i annans fastighet	14
12.9	Avyttring, utrantering, rivning.....	14
12.10	Begagnad anläggningstillgång – rep o underhåll	15

12.11	Reparation och underhåll.....	15
12.12	Investeringsbidrag.....	15
13	Vilka avskrivningsregler ska tillämpas?	16
13.1	Grundregel.....	16
13.2	Avskrivningsmetod.....	16
13.3	Avskrivningstid.....	16
13.4	Komponentavskrivning.....	16
13.5	Mark och konstverk.....	17
13.6	Nedskrivning.....	17
14	Gruppering av tillgångar utifrån avskrivningsregler	18
14.1	Byggnad.....	18
14.2	Markanläggning.....	18
14.3	Exploateringsfastigheter.....	19
14.4	Inventarier – icke fast utrustning.....	19
15	Redovisning	19
15.1	Anläggningsregister.....	19
15.2	Rutiner och kontroller.....	19
15.3	Aktivering av investeringar.....	19
15.4	Hantering av vinster och förluster.....	20
15.5	Inventarieförteckning.....	20
16	Bilaga 1: Tidslinje investeringsprocessen	22
17	Bilaga 2: Tidslinje investeringsprocessen, valår	23
18	Bilaga 3: Investeringskalkyl, blankett	24
19	Bilaga 4: Uppföljningsblankett, projekt	27
20	Bilaga 5: Gränsdragningslista, driftkostnad eller investering	28
21	Bilaga 6: Komponenter med avskrivningstider	32
22	Bilaga 7: Ansökan om internleasinglån, blankett	34
23	Bilaga 8: Investering i annans fastighet, blankett	35
24	Bilaga 9: Riktlinjer för komponentavskrivning gällande VA	36
25	Bilaga 10: Riktlinjer för komponentavskrivning gällande Avfall	39
26	Bilaga 11: Riktlinjer för komponentavskrivning gällande Fastighet	42
27	Bilaga 12: Riktlinjer för komponentavskrivning gällande Gata	45

1 Inledning

Kommunen använder en rad materiella anläggningstillgångar (fastigheter, anläggningar, inventarier, maskiner, fordon) i sin verksamhet. Användningen och redovisningen av tillgångarna påverkar i stor utsträckning kommunens redovisade resultat och ställning.

Centrala regelverk och rekommendationer innehåller generaliseringar och förenklingar. Klassificeringen av vad som är en materiell anläggningstillgång, uppskattningen av hur länge den ska nyttjas och valet av avskrivningsmetod är frågor som många gånger lämnar utrymme för olika bedömningar.

Kommunstyrelsens allmänna utskott (KsAu) uppdrog i september 2020 (§ 167) åt kommunledningsförvaltningen att revidera kommunens rutiner och riktlinjer avseende investeringar/investeringsredovisning.

Med utgångspunkt från aktuella regler, anvisningar och rekommendationer har ekonomienheten sett över nuvarande rutiner och sammanställt riktlinjer för investeringsredovisning. Syftet med riktlinjerna är att skapa enhetliga regler för att säkerställa en rättvisande kostnadsredovisning.

Rättvisande kostnadsredovisning kan uppnås på olika sätt och med olika krav på precision. Det är angeläget att undvika tvära kast i kostnadsredovisningen och att regelverket inte förändras från år till år för att underlätta analyser av utvecklingen över tid. Det är också viktigt att en restriktiv hållning intas vid värderingen av balansposter så att tillgångar inte överskattas och skulder inte underskattas. I strävan att uppnå rättvisande resultatredovisning måste även komplexa lösningar och administrativt merarbete vägas mot behovet av precision i kostnadsredovisningen.

Som grundläggande principer vid utformandet av riktlinjerna har därför tillämpats konsekvens, försiktighet och väsentlighet.

Kommunledningsförvaltningen kommer fortlöpande att bevaka om förändrade förhållanden medför att anvisningarna behöver detaljjusteras inom befintliga riktlinjer.

2 Investeringsprocessen

Investeringar är en övergripande och strategisk fråga för kommunfullmäktige.

Investeringsprocessen är en integrerad del av budgetprocessen och i samband med fastställande av årsbudgeten tar kommunfullmäktige beslut om planerade investeringar för det kommande budgetåret och en aktiv 3-årig investeringsplan för de påföljande åren. Planmässigt finns en planering för ytterligare 11 år, totalt 15 år.

3 Investeringsbehov

Investeringsönskemålen ska utgå från de behov som förvaltningarna identifierat på kort och lång sikt utifrån sina respektive uppdrag. Vid sidan om dessa investeringar så kan det även finnas politiska initiativ och prioriteringar. Dessa samlade investeringsönskemål ska sedan hanteras i respektive nämnd för politiska beslut och prioriteringar.

Förvaltningsorganisationen bör även ges möjlighet att ge sin professionella bedömning av kommunens samlade investeringsönskemål i syfte att skapa en gemensam agenda för kommunens bästa utifrån ett kommunperspektiv. Det handlar om att samordna på ett effektivt sätt. Kommundirektörens ledningsgrupp (KLG) bör ha en tydlig roll i denna process. Dessa synpunkter lämnas sedan över till politiken (Nämnderna, KsAu, KS och KF) för slutgiltigt ställningstagande. Ytterst är det nämnderna som har ansvaret att initiera arbetet med att ta fram respektive nämnds investeringsbehov.

4 Finansiering av investeringar

Redovisningen av en tillgång ska inte vara beroende av vilken finansieringsform man valt.

Det finns 3 olika finansieringsformer när det gäller investeringar.

4.1 Investeringsanslag

Den vanligaste finansieringsformen är investeringsanslag enligt av kommunfullmäktige beslutad investeringsbudget. Nämnderna får täckning för kapitalkostnaden (avskrivningar och internränta).

I investeringsbudgeten anslås medel till respektive investering

Varje investering har ett unikt projektnummer för bland annat redovisning och uppföljning. Investeringarna redovisas projektvis i den takt de genomförs.

Varje år avskrivs investeringarna enligt gällande avskrivningsplan.

De årliga avskrivningarna + ränta (= kapitalkostnader) redovisas som en kostnad på driftbudgeten hos den nämnd som gjort investeringen.

Budgetunderlag produceras via kommunens anläggningsregister och läses in i ekonomisystemet.

Anslog till de årliga kapitalkostnaderna på driftbudgeten kan beviljas helt eller delvis.

4.2 Leasing via externt finansbolag enligt kommunens ramavtal

När det gäller bilar som får köras med B-körkort får förvaltningar inte köpa sådana med investeringsanslag. Här är det leasing antingen via det externa finansbolaget enligt kommunens ramavtal eller internleasing via ekonomienheten eller KsAu.

Personbilar som får köras med B-körkort som t ex hemtjänstens bilar och fastighetsskötarnas bilar leasas via detta bolag. Förvaltningarna beställer bilarna via transportsektionen på tekniska förvaltningen. Rätt att beställa framgår av respektive förvaltnings delegationsordning. Att leasa innebär att nämnden själv får bekosta alla kostnader på driften.

4.3 Internleasinglån via ekonomienheten eller KsAu

Nämnden kan få tillstånd att göra en större investering trots att man saknar investeringsanslag. Nämnden får då fullt ut finansiera investeringen inom sin driftbudget under ett antal år via internleasinglån. Projekt som ger en positiv resultatpåverkan för respektive förvaltning bör enligt huvudregeln finansieras av förvaltningen via internleasinglån av beloppet för att inte belasta investeringsbudgeten.

Förutsättning för att få ta ett internleasinglån är att leasingkostnaden kan täckas inom nämndens driftbudget och att förvaltningschefen tillstyrker.

Ekonomienheten har delegation på belopp upp till 250 tkr. För belopp över 250 tkr ska beslut tas i KsAu, vilket innebär att ärendet först ska beredas i respektive nämnd.

För ansökan om internleasinglån på upp till 250 tkr ska en speciell blankett användas, bilaga 7. För ansökan om internleasinglån över 250 tkr skriver förvaltningen fram ett ärende till sin nämnd som sedan skickas vidare till KsAu för beslut. Syftet med investeringen ska framgå av ansökan.

Leasingperioden är antingen 5, 7 eller 10 år. Leasingperioden får inte anmärkningsvärt avvika från en normal avskrivningsperiod för investeringen.

5 Investeringar kan delas in i två huvudgrupper ur ett beslutsperspektiv

5.1 Projekt

Ett projekt har en tydlig början och ett tydligt slut. Det skall vid beslutstillfället finnas beskrivet och analyserat enligt kraven i denna modell, se investeringskalkyl bilaga 3. Beskrivningen ska ge en klar bild av vad verksamheten vill åstadkomma och vad som i framtiden är möjligt att följa upp

förutom det ekonomiska utfallet. Ett projekt pågår i normala fall 1-3 år efter beslutad detaljplan om sådan erfordras.

Huvudregeln säger att projekten beslutas av kommunfullmäktige årligen i samband med budget för en 4-årsperiod, eller vid behov. Investeringsprojekt kan under löpande år, trots att de inte finns med i investeringsbudgeten, få beslut om att genomföras. Investeringen hanteras då via internleasing.

När det gäller investeringsmedel som avser större ospecificerade investeringsområden ska prioriteringen göras i dialog med nämnd.

5.2 Program

Ett program tar sikte på ämnesområden och ekonomiska ramar för investeringar inom dessa och har ett 15-årigt perspektiv.

Det längre programmet, 15 år, är tydliga politiska inriktningar för att uppnå uttalade visioner och inriktningar. Ett av huvudsyftena med det längre programmet är att få finansiell kontroll över den långsiktiga politiska investeringsambitionen.

Det längre programmet prövas vart 4 år för att vara uppdaterade med kommunens övergripande mål och styrning. Programområden kan vara "nya förskolor av demografiska skäl", möjliggöra "5000 nya bostäder inom 15 år", "upprustning av äldreboendebeståndet" och så vidare.

6 Tidshorisont

Investeringsbudgeten avseende projekt fastställs årligen, dels för det kommande året och dels en plan för de tre därpå kommande åren. Samtidigt arbetas det även fram ett långsiktigt investeringsbehov med en programperiod på 15 år, benämnt långa program. Det är nödvändigt att ha ett långsiktigt perspektiv på framför allt större kapitalkrävande investeringar. Kortsiktiga behov kan komma att förändras över tid och kan leda till felsatsningar om inte det långsiktiga perspektivet beaktas redan från början.

7 Tidslinje (bilaga 1 och 2)

Investeringsprocessen inleds i alla nämnder i början av det år som inträffar två år innan investeringsbudgeten ska träda i kraft. Med detta arbetssätt skapas förutsättningar för en genomarbetad och förankrad plan för investeringar med en ambition att vara långsiktig och stabil. Det är också så att ett bedömt framtida investeringsbehov på detta sätt ges utrymme att styra kommunens behov av resultatnivå.

7.1 Tidplan, bilaga 1

Januari

Nämnderna initierar ett arbete kring framtida investeringar (år 3) utifrån kvantiteter, behov och ambitionsnivå.

Mars-juni

Tekniska förvaltningen arbetar fram en tidig investeringskalkyl, bilaga 3.

Juli-september

Kommundirektörens ledningsgrupp (KLG) analyserar förslagen utifrån ett koncernperspektiv.

Nämnderna tar beslut om prioriterade investeringar.

Därefter bereder en mindre grupp bestående av bl a kommunalråd och kommundirektör förslagen och lämnar över ett tjänstemannayttrande till politiken.

Juni

Beslut om investeringar fattas i KS och KF.

7.2 Tidplan valår, bilaga 1 och 2

I samband med valår löper investeringsbudgeten på enligt tidigare politiskt beslut. En investeringsprocess inleds så snart den nya politiken är på plats för de kommande 4 åren. Vart 4:e år bör även ett långsiktigt investeringsprogram - 15 år - arbetas fram.

Januari

Nämnderna initierar ett arbete kring framtida investeringar (år 3 och 4) utifrån kvantiteter, behov och ambitionsnivå.

Februari - mars

Tekniska förvaltningen arbetar fram en tidig investeringskalkyl, bilaga 3.

Kommundirektörens ledningsgrupp (KLG) analyserar förslagen utifrån ett koncernperspektiv.

Mars - april

Nämnderna tar beslut om prioriterade investeringar.

Därefter bereder en mindre grupp bestående av bl a kommunalråd och kommundirektör förslagen och lämnar över ett tjänstemannayttrande till politiken.

April - maj

Investeringsbudgeten ingår som en del i kommunens samlade budget som hanteras i samband med åtagande beredningen.

Juni

Beslut om budget inklusive investeringar fattas i KS och KF.

8 Olika typer av investeringar

Investeringar kan delas in i tre huvudgrupper utifrån vilken typ av investering som avses.

Utvecklande är till exempel investeringar som tillför ökad service till invånarna, bättre arbetsmiljö för medarbetarna eller lägre påverkan på vår miljö

Exempel: ny badplats, ny parkering, kylanläggning i personalrum, mm

Resultatförbättrande är investeringar som påverkar effektivitet, produktivitet och andra faktorer som sänker produktionskostnader eller ger intäktsöverskott för befintlig verksamhet.

Exempel: energieffektivisering, en tillkommande avdelning på liten förskola, mm

Resultatbevarande är investeringar som gör det möjligt att fortsätta nuvarande verksamhet.

Exempel: asfaltering av gata, krav på nytt brandlarm, byte av tak på skola.

9 Investeringskalkyl (bilaga 3)

Inför varje beslut som avser ett projekt ska en analys göras av förväntad nytta och påverkan på ekonomin mm. Som stöd till detta finns en mall framtagen Investeringskalkyl, bilaga 3. Syftet med mallen är att ge ett likvärdigt beslutsunderlag för beslutande organ för att kunna välja och prioritera mellan äskanden. Projekten kan givetvis beskrivas noggrannare via bilagor, mallen är en lägsta nivå.

I mallen anger man en kort sammanfattande bakgrund och syfte med projektet samt kommenterar om projektet påverkar miljö, arbetsmiljö eller säkerhet. Hänsyn ska även tas till ekologisk- och social hållbarhet samt ungas delaktighet (barnkonventionen). Uppföljningsbara mål och riskanalys redovisas liksom om alternativ till föreslagen investering har utretts.

Mallen beräknar en resultatpåverkan (överskott/underskott efter hänsyn till kapitalkostnader och driftkostnadsförändringar) och ger möjlighet för den sökande att ange vilket investeringsäskande man ansöker om och om det ryms inom driftbudget, och om inte vilken ökning av driftbudgeten man behöver. Även eventuellt behov av ett engångsanslag i driften (utrangering, flyttkostnader, rivning, m m) ska redovisas.

Berörd nämnd ansvarar för att en driftkostnads kalkyl tas fram för projektet och att eventuella engångskostnader identifieras.

Större eller komplicerade projekt kan behöva fler beslutstillfällen då det första kan vara att tillsätta medel för att göra förstudier och projekteringar. Kostnader för förstudier och projekteringar som blir av och är vilande kan räknas in i investeringskostnaden. Förstudier för projekt som ej blir av måste tas som en kostnad i driften.

Ekonomienheten avgör internränta samt avskrivningstider i samråd med förvaltning medan huvudansvaret för budgetberäkning för projektet ligger hos tekniska förvaltningen.

10 Uppföljning

10.1 Projekt över 2 miljoner kronor

Alla projekt ska ha en ägandenämnd (kommunstyrelsen likställs med nämnd) som fastställs i samband med beslutet om projektet. Huvudregeln är att den som förvaltar investeringen även är ägandenämnd dvs tekniska förvaltningen. Dock ska det inrättas projektgrupp med representanter från både beställarnämnden och ägandenämnden som styr och leder investeringsprojektet. När det finns en tydlig beställare och investeringen inte ska förvaltas av tekniska förvaltningen är beställaren densamma som ägarnämnd.

Projekt med en budget på 2 miljoner kronor eller mer ska efter beslut startas av nämnden och vid det tillfället beslutas om metoder och frekvens för uppföljning. En ekonomisk- och tidsprognos lämnas, förutom nämndens beslutade uppföljning, vid hel och delårsbokslut.

Huvudregeln är att uppföljningen minst ska innehålla tidsredovisning och ekonomisk redovisning. Alla större händelser och avvikelser av vikt skall redovisas omgående till ägandenämndens ordförande. När projektet har färdigställts ska en slutredovisning göras i ägandenämnden. Efter en lämplig driftperiod bör en uppföljning av verksamhetsmålet med investeringen ske i ägandenämnden.

10.2 Projekt mindre än 2 miljoner kronor

Uppföljning av projekt på mindre än 2 miljoner kronor hanteras inom förvaltningsorganisationen under löpande år och redovisas i samband med delårs- och årsbokslut till nämnd och kommunstyrelsen.

Alla större händelser och avvikelser av vikt skall redovisas omgående till ägandenämndens ordförande som i sin tur får föra denna information vidare till nämnden enligt de rutiner som nämnden själva arbetat fram. Önskar respektive nämnd uppföljning vid flera tillfällen under löpande år står det respektive nämnd fritt att besluta så.

11 Vad räknas som anläggningstillgång?

Kommunernas anläggningstillgångar indelas i tre kategorier:

11.1 Materiella anläggningstillgångar

- Fysiska tillgångar som är avsedda för stadigvarande bruk eller innehav, t ex byggnader, anläggningar, inventarier.

11.2 Immateriella anläggningstillgångar

- Tillgångar som "inte går att ta på" och som inte är finansiella, t ex patent, egenutvecklade programvaror.

11.3 Finansiella anläggningstillgångar

- Finansiella tillgångar avsedda att innehas i mer än ett år, t ex långfristiga värdepapper och fordringar.

11.4 Avgränsning

Detta dokument omfattar endast de materiella anläggningstillgångarna d v s mark, byggnader, tekniska anläggningar, maskiner, fordon och inventarier.

För att en tillgång ska räknas som materiell anläggningstillgång krävs att kommunen har kontroll över tillgången och att den medför ekonomiska fördelar eller bidrar till att fastställda mål uppnås (servicepotential). Dessutom ska tillgången innehas för stadigvarande bruk, nyttjas under längre tid och inte vara av ringa värde.

11.5 Kriterier:

En materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som

- 1. är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav**
- 2. har en nyttjandeperiod som överstiger 3 år**
- 3. inte är av ringa värde (högre än 1 prisbasbelopp)**
- 4. är standardhöjande**

Som ringa värde har valts en total anskaffningskostnad, exklusive moms, som understiger 1 prisbasbelopp. Enligt inkomstskattelagen gäller för närvarande en beloppsgräns på ½ prisbasbelopp för inventarieanskaffning till företag.

Hudiksvalls kommun har bedömt att beloppsgränsen 1 prisbasbelopp förenklar hanteringen utan att det medför väsentliga avsteg från begreppet rättvisande resultat.

12 Vad räknas som investering respektive driftkostnad?

12.1 Definition

Investering = anskaffning av en materiell anläggningstillgång.

Anskaffning av en materiell anläggningstillgång som uppfyller samtliga kriterier 1-4, ska redovisas som en investering.

I bokföringen tas anläggningstillgången upp till värdet vid anskaffningstillfället. I anskaffningsvärdet ska samtliga tillåtna utgifter för förvärvet ingå.

12.2 Inköpspris och omkostnader

I investeringen ingår inköpspris och kostnader för att få tillgången på plats och i skick för att nyttjas för sitt ändamål.

Exempel på utgifter som ska ingå i investeringen:

Ordningställande av plats eller område för installation

Leverans och hantering

Installation

Konsulttjänster; arkitekt-, ingenjers- och juristtjänster (externa eller egen personal)

Projektering och kontroll med egen personal.

Lagfart

I "ordningsställande av plats" kan ibland utgifter för rivning och miljösanering ingå i investeringen. Om kommunen exempelvis har förvärvat mark till ett lägre pris än normalt marknadspris på grund av att man samtidigt övertar ansvar för rivning eller sanering bör sådana åtgärder aktiveras med det belopp som motsvarar prisskillnaden. I de fall miljösaneringen genomförs på mark där kommunen tidigare bedrivit verksamhet redovisas saneringen som en driftkostnad. Saneringen anses då ha större samband med den verksamhet som bedrivits tidigare än att den representerar någon nytta för kommande generationer.

Utgifter för projektering i form av konsulter m m ska räknas in i investeringen under förutsättning att projekteringen leder till ett genomförande. Om en bedömning görs att projektet inte kommer att genomföras ska projekteringen kostnadsföras.

I de fall egen personal gör konsultinsatser för t ex projektering och kontroll, måste insatserna verifieras i antal arbetade timmar.

Exempel på utgifter som inte ska ingå i investeringen utan är driftkostnader:

Administrationskostnader och andra allmänna omkostnader

Utgifter för provkörning eller intrimning

Andra löpande driftsförluster som uppstår i ett inledningsskede innan anläggningen når planerad driftsnivå.

Flyttkostnader

Hyra för tillfälliga lokaler.

12.3 Återställandekostnader

Om beräknade kostnader för nedmontering och bortforsling av en tillgång, inklusive återställande av plats där tillgången varit installerad eller uppförd, uppfyller kriterierna för när en avsättning ska redovisas i balansräkningen, ska de också räknas med i investeringen. Återställningskostnaderna kommer därmed att fördelas under nyttjandetiden som avskrivningar.

12.4 Start av ny verksamhet

Vid anskaffning av inventarier som har ett naturligt samband eller kan anses ingå i en större inventarieinvestering ska man utgå från det samlade anskaffningsvärdet när man bedömer beloppsgränsen. Här ingår inte kostnader för förbrukningsinventarier, se Investeringskalkyl bilaga 3.

12.5 IT-utrustning m m

Anskaffning av IT-utrustning (dator, skärm, skrivare, skanner, plattor, mobiltelefoner etc) redovisas som en driftkostnad med hänsyn till den korta nyttjandetiden.

Utgifter för datorprogram kostnadsförs direkt. Datorprogram som i väsentlig omfattning specialanpassats eller utvecklats kan dock redovisas som investering om nyttjande perioden överstiger tre år och är av väsentligt värde för verksamheten i framtiden. Utbildning betraktas inte som en investering.

12.6 Räntekostnader

Investeringar som sträcker sig över en längre tid kan påföras en ränta under byggtiden. Den ränta som avses utgörs av den del av kommunens faktiska räntekostnad som skulle ha undvikits om investeringen inte kommit till stånd. Kommunen har hittills valt att inte påföra räntekostnader vilket har sin grund i den låga graden av lånefinansiering. Om kommunen finner skäl till att ränta ska påföras ska det noteras i årsredovisningen.

12.7 Ny- till- och ombyggnad

Åtgärder som innebär standardförbättringar genom ny- till- och ombyggnad ska bokföras som investeringar. Hit hör även andra åtgärder som höjer anläggningens standard.

Exempel

- modifiering av en tillgång som förlänger den beräknade

nyttjandeperioden eller som höjer tillgångens kapacitet och/eller servicepotential.

- förändringar som medför avsevärd förbättring av kvaliteten hos producerade produkter eller tjänster.
- förändringar som medför en avsevärd minskning av produktionskostnaderna.

En byggnad blir under sin livstid föremål för mer eller mindre omfattande förändringsarbeten. När det gäller utgifter för mer genomgripande förändringsarbeten, som innebär att byggnaden kommer att användas för ett helt annat ändamål än vad som ursprungligen avsetts, ska dessa utgifter redovisas som investeringar.

Detsamma gäller vid utbyte av mera väsentliga delar av en byggnads grundkonstruktion (grund, ytterväggar, bjälklag, takstolar och dylikt). Dessa bör ha en varaktighet som inte är kortare än byggnadens nyttjandeperiod.

Vid genomgripande förändringar av byggnader och lokaler t ex på grund av verksamhetsförändringar bör en prövning ske om eventuella värden i den utrangerade lokalen ska skrivas bort med en engångsnedskrivning.

12.8 Förbättringsutgift i annans fastighet

Huvudregeln är att investeringar i annans fastighet ska undvikas. Om investering i annans fastighet måste göras gäller att förvaltningschef och ekonomichef måste godkänna investeringen om kostnaden uppgår till 100 - 250 tkr, använd blankett, bilaga 8. För belopp över 250 tkr ska ärendet passera respektive nämnd.

Vid värdehöjande investeringar i annans fastighet ska nyttjanderättshavaren (hyresgästen) redovisa förbättringsutgifterna som en investering i inventarier. Detta innebär att det ofta blir korta avskrivningstider på dessa investeringar.

Allmänt gäller att avskrivningstiden inte får överskrida kontraktstiden. Är fastigheten avsedd att nyttjas under kortare tid än tre år ska förbättringsutgifterna bokföras som kostnader direkt.

12.9 Avyttring, utrangering, rivning

När en anläggningstillgång försålts eller tagits ur bruk ska den inte längre redovisas som en tillgång. Vinst eller förlust som uppkommer redovisas i rörelseresultatet som mellanskillnaden mellan det bokförda värdet och det belopp som kommunen får vid försäljningen. Även eventuell kostnad för momsjustering som kan uppstå vid en försäljning ska inkluderas i realisationsresultatet.

Vid alla avyttringar gäller affärsmässighet och gängse anbudsförfarande. Detta innebär att personalen inte har förtursrätt, undantaget är utköp av mobiler, datorer och paddor som regleras i ett särskilt regelverk.

Beslutsrätt kring avyttring av inventarier, maskiner och övrig lös egendom regleras i respektive nämnds delegationsordning. Huvudregeln är att inventarier, maskiner och övrig lös egendom i första hand går till kommunens återbruk. Kommunen har upphandlade företag som tillhandahåller försäljningstjänster gällande fordon och maskiner samt övriga inventarier.

När det gäller hanteringen av uppkomna vinster och förluster som uppstår vid försäljning/utrangering så hanteras detta centralt. Undantag från denna regel gäller för vatten- och avloppsverksamhet och avfallsverksamhet där vinst och förlust hanteras av verksamheten.

Vad gäller rivningar så är huvudregeln att rivningar redovisas som en driftkostnad det år rivningen görs.

12.10 Begagnad anläggningstillgång – rep o underhåll

Vid förvärv av begagnad anläggningstillgång, t ex bostadsfastighet, kan reparations- och underhållskostnader i vissa fall godtas som investering. Det bör då handla om ett väsentligt belopp i förhållande till anskaffningen, att arbetet utförs inom en begränsad tid efter förvärvet samt att tillgångens skick förbättras så att värdet ökar.

12.11 Reparation och underhåll

Reparation och underhåll, d v s åtgärder som syftar till att vidmakthålla en anläggningens tekniska och funktionella status, redovisas som driftkostnad det år som åtgärden utförs.

I praktiken uppstår ofta svårigheter att dra gränsen mellan vad som är standardförbättrande åtgärder och underhållskostnader. Gränsdragningen måste baseras på bedömningar. För att få en rättvisande bild och kontinuitet är det viktigt att man utgår ifrån likartade principer då man gör bedömningarna. Vid eventuella förändringar i principerna ska upplysning lämnas om det i årsredovisningen.

Med utgångspunkt från väsentlighetsprincipen har bedömningar gjorts av vad som är investering respektive drift och underhåll, se bilaga 5.

12.12 Investeringsbidrag

Statliga investeringsbidrag och anslutningsavgifter för vatten och avlopp ska redovisas som en förutbetalad intäkt på kommunens balansräkning och intäktsföras på resultaträkningen under objektets nyttjandetid.

Investeringsbidraget ska inte minska anläggningstillgångens värde och påverka avskrivningsunderlaget.

13 Vilka avskrivningsregler ska tillämpas?

13.1 Grundregel

Investeringar i materiella anläggningstillgångar ska fördelas på de år tillgången nyttjas.

Anläggningstillgångarna förslits på olika sätt och har olika nyttjande perioder beroende på typ av tillgång och hur den används. Därför ska de investeringar som görs fördelas på de år som anläggningstillgången beräknas kunna användas. Fördelningen görs genom årlig avskrivning som är obligatorisk för anläggningstillgångar som har begränsad nyttjande period. Val av avskrivningsmetod är inte lagreglerat.

Avskrivningen motsvarar förslitningen och redovisas som en kostnad samtidigt som anläggningstillgångens värde sjunker lika mycket. Det belopp som ska skrivas av utgörs av anläggningstillgångens anskaffningsvärde. Pågående anläggningsarbeten ska ingå i avskrivningsunderlaget först när anläggningen färdigställts.

13.2 Avskrivningsmetod

Avskrivningar ska avspegla hur tillgångens värde och/eller servicepotential successivt förbrukas. Kommunen tillämpar linjär avskrivning vilket innebär att en tillgång skrivs av med samma belopp varje år under nyttjandeperioden. Avskrivning påbörjas det år investeringen är utförd.

13.3 Avskrivningstid

För varje anläggningstillgång görs en avskrivningsplan med utgångspunkt från den förväntade nyttjandetiden. Nyttjandetiden definieras som den tid under vilken tillgången väntas bli utnyttjad för sitt ändamål. Avskrivningsplanen fastställs normalt vid anskaffningstillfället.

Om en ny bedömning avviker från tidigare bedömningar ska avskrivningsbeloppet för innevarande och kommande perioder justeras. Teknisk utveckling och verksamhetsförändringar kan t ex medföra att nyttjandetiden förändras.

Omprövning av avskrivningstider sker löpande.

13.4 Komponentavskrivning

Enligt gällande redovisningsregler ska olika avskrivningstider användas för olika delar av en anläggningstillgång om dessa delars nyttjandeperioder är olika, så kallad komponentavskrivning.

Kommunen har fr o m 2017 att övergått till komponentavskrivning enligt nya regler från 2014. Det betyder följande:

- Investeringar delas upp i komponenter med olika avskrivningstider, se bilaga 6.
- Avskrivningstiderna är anpassade till komponentens nyttjandeperiod.
- När en komponent ersätts betraktas det som en ny investering.
- Gränsen mellan underhåll och investering dras på ett annorlunda sätt än tidigare, det som idag har varit planerat underhåll, utbyte av väsentliga delar, kommer med nya regler i vissa fall att betraktas som investering snarare än underhåll.
- Komponentavskrivning påverkar resultatet och kräver normalt att medel förs över från underhållsbudget till investeringsbudget.

När ska man då göra en uppdelning i komponenter:

- Hela anläggningen är tillräckligt betydande för att utgöra ett objekt.
- Anläggningen består av olika komponenter som går att avgränsa och som var och en är betydande i förhållande till hela anläggningens hela anskaffningsvärde.
- Det är en väsentlig skillnad i nyttjandeperiod mellan komponenterna.
- Mer detaljerade regler för komponentavskrivning beskrivs i bilagorna 9-12 gällande verksamheterna fastighet, gata, avfall och vatten och avlopp.

13.5 Mark och konstverk

För tillgångar som inte minskar i värde görs ingen avskrivning. Exempel på sådana tillgångar är mark och konstverk.

Den del av fastighetsvärdet som utgör markvärdet ska i princip inte avskrivas eftersom mark förutsätts ha en obegränsad nyttjande period och ett bestående värde.

Om fastigheten förvärvas genom köp och består av både mark och byggnad fördelas inköpsvärdet och lagfartskostnaden på 5 % på mark och 95 % på byggnad.

Konst och annan utsmyckning redovisas enligt samma principer som övriga materiella anläggningstillgångar. Eftersom kulturtillgångarna i regel inte sjunker i värde sker ingen avskrivning. Kulturtillgångar hanteras som stödbegärliga inventarier och förtecknas på inventarielista (se sid 17).

13.6 Nedskrivning

Om man på goda grunder kan anta att det verkliga värdet på en anläggningstillgång understiger bokfört värde och att denna värdeminskning är bestående ska en nedskrivning ske. Vid oförutsedda och kraftiga värdeminskningar ska engångsnedskrivningar ske med de belopp som kan anses erforderliga enligt god redovisningssed. Nedskrivningar redovisas bland avskrivningarna. I speciella fall kan en nedskrivning redovisas som en jämförelsestörandepost.

En nedskrivning ska återföras om det inte längre finns skäl för den. Återföringen ska redovisas över resultaträkningen. En återföring av en nedskrivning får inte

medföra att tillgången får ett högre värde jämfört med om avskrivning skett på det ursprungliga avskrivningsunderlaget.

14 Gruppering av tillgångar utifrån avskrivningsregler

14.1 Byggnad

Till byggnad hänförs hus och en rad mer eller mindre likartade konstruktioner som broar, vattentorn, cisterner m m. Som byggnad räknas en uppförd konstruktion med vissa krav på storlek och varaktighet.

Mindre anläggningar för tillfälligt bruk, t ex uppförda skjul och anordningar avsedda att förflyttas mellan olika platser anses inte utgöra byggnader utan redovisas som inventarier.

Till byggnad hör en rad föremål som är tillbehör till själva byggnadsstommen.

- Fast inredning som avbalkningar, ledstänger.
- Ledningar för uppvärmning, belysning och ventilation samt vatten och avlopp.
- Sådant som är inmurat eller fäst i väggar, tak och golv.
- Sådant som avser stadigvarande bruk för byggnaden, dörrar, fönster, spisar, sanitära anordningar m m.

När det gäller gränsdragning mot inventarier utgörs byggnaden av byggnadsstommen med stomkompletteringar och installationer samt utrustning som är nödvändig för byggnadens allmänna funktioner. Med stomkomplettering avses t ex mellanväggar, dörrar, fönster, avbalkning, ytskikt i form av t ex golvmattor. Exempel på installationer är ledningar för uppvärmning, belysning, ventilation, dragskåp, kylskåp, frysar

14.2 Markanläggning

Med markanläggningar avses på marken uppförda anordningar av permanent natur. Hit räknas:

- Markarbeten genom vilken marken görs plan eller fast, som röjning, schaktning och torrläggning av marken.
- Olika anläggningar som vägar, gator, parkeringsplatser, parker och planteringar och dylikt.
- Vatten och avloppsrör samt brunnar, källare och tunnlar i den mån de ej vid eventuell fastighetstaxering är att hänföra till byggnad.

Det går inte att komma ifrån att det i enskilda fall kan uppstå gränsdragningsproblem mellan de olika rubrikerna mark, byggnad och markanläggning. Det väsentligaste är dock att samma principer för klassificeringen tillämpas över åren så att en analys av utvecklingen underlättas.

14.3 Exploateringsfastigheter

Exploateringsfastigheter redovisas bland anläggningstillgångarna som mark.

14.4 Inventarier – icke fast utrustning

Till inventarier räknas fordon, maskiner och inventarier för stadigvarande bruk.

Anskaffning av fordon redovisas som investering oavsett belopp. För släpvagnar, tillbehör och maskiner tillämpas kriterierna (sid 10).

15 Redovisning

När anläggningstillgångar anskaffas redovisas de som investeringar på kommunens investeringsbudget och som en anläggningstillgång på kommunens balansräkning

15.1 Anläggningsregister

För att säkerställa god kontroll över anläggningstillgångarna och deras ekonomiska värde förs löpande ett anläggningsregister. Registret innehåller uppgifter om identifikation, anskaffningsvärde, anskaffningstidpunkt, avskrivningsmetod, avskrivningstid, ackumulerade avskrivningar och i förekommande fall ackumulerade nedskrivningar.

Tillgångar som är helt avskrivna men som fortfarande innehas av kommunen finns med i registret.

15.2 Rutiner och kontroller

När beslut har tagits om vilka investeringsprojekt som ska gälla så läggs ett specifikt projektnummer upp. Projektet kopplas sedan till ett eller flera objekt.

Löpande under året ska genomgång av bokföringen ske för att säkerställa att kostnader bokförs rätt som drift eller investering.

Vid bokslut sker stickmässiga prov om det finns misstanke om fel kontering.

15.3 Aktivering av investeringar

Aktivering sker kvartalsvis för maskiner, inventarier och fordon och i samband med aktivering startar avskrivningen. För övriga materiella anläggningstillgångar tillämpas halv årsavskrivning med hänsyn till att investeringarna genomförs vid olika tidpunkter under året. Avskrivningstiderna ses över löpande.

Rutinen avviker delvis från RKR:s rekommendation R4 som förespråkar aktivering löpande i takt med att investering färdigställs och avskrivning med hänsyn till tidpunkten för färdigställande eller när tillgången är färdig att tas i bruk.

Att följa rekommendationen fullt ut innebär för ekonomienheten en icke obetydlig arbetsinsats som inte står i proportion till vilken höjd kvalitet som erhålls. Ur ett längre perspektiv har skillnaden i förfarande ingen betydelse.

15.4 Hantering av vinster och förluster

När det gäller hanteringen av uppkomna vinster och förluster som uppstår vid försäljning/utrangering så hanteras detta centralt. Undantag från denna regel gäller för vatten- och avloppsverksamhet och avfallsverksamhet där vinst och förlust hanteras av verksamheten.

15.5 Inventarieförteckning

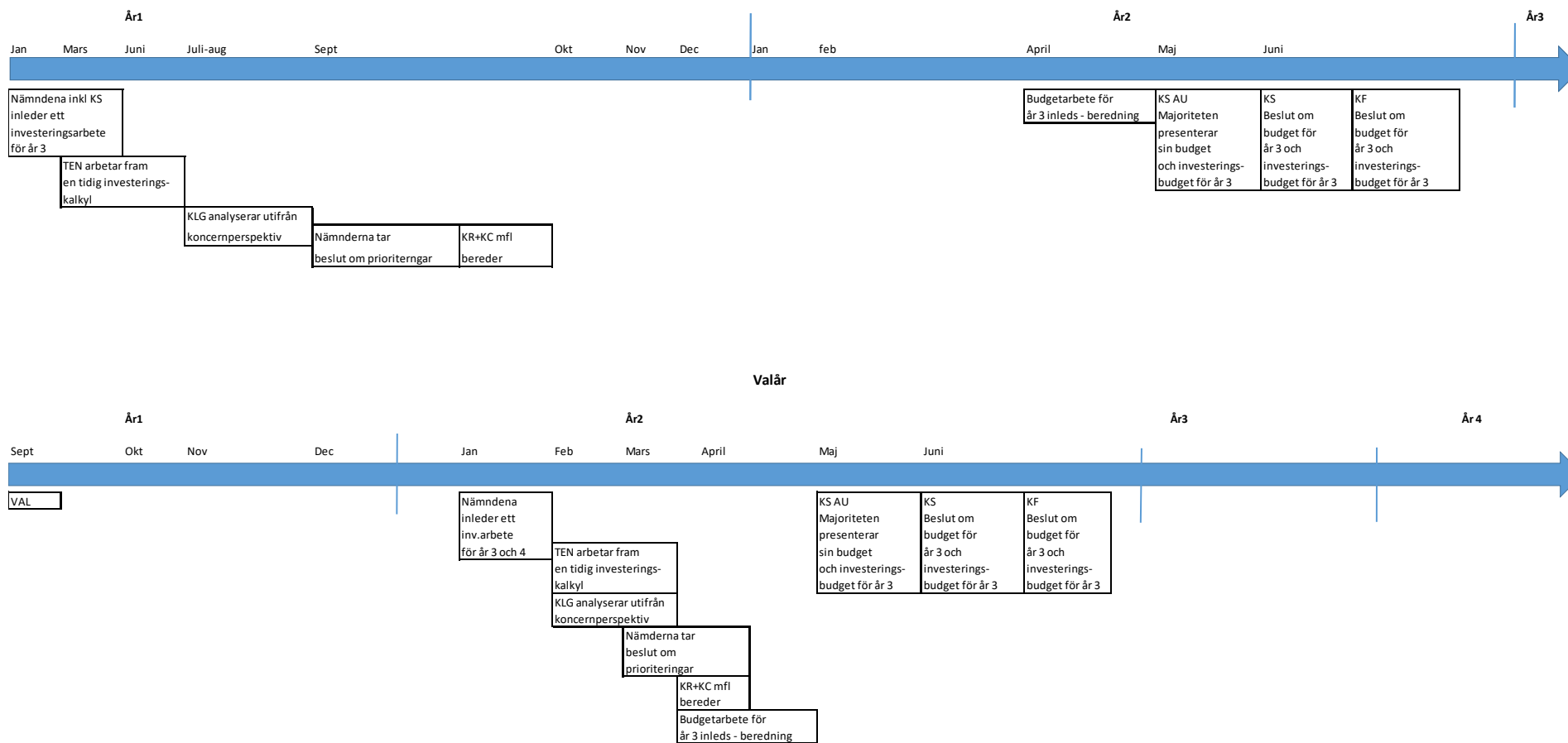
Det åligger verksamhetsansvariga att ha kontroll över verksamhetens inventarier. Inte minst för att kunna specificera alla inventarier vid ex en brand eller ett inbrott men även för att underlätta resursplaneringen. Ett sätt att göra det är att upprätta och a-jourhålla inventarieförteckningar. Som komplement kan digitala foton användas.

För IT-utrustning (datorer, skrivare, skanner etc) finns ett separat inventarieregister NILEX. Inköpen sker genom Fiberstaden AB som även märker och registrerar IT- utrustningen. Övrig teknisk utrustning t ex kopiatorer kan också registreras och märkas i NILEX av respektive verksamhet. Det ger en tillfredsställande kontroll av den stöldbegärliga utrustningen.

För övriga inventarier finns inga andra riktlinjer än att är det upp till varje förvaltning att ta ställning till vad som ska förtecknas/fotograferas för att säkerställa att kontrollen är tillfredsställande.

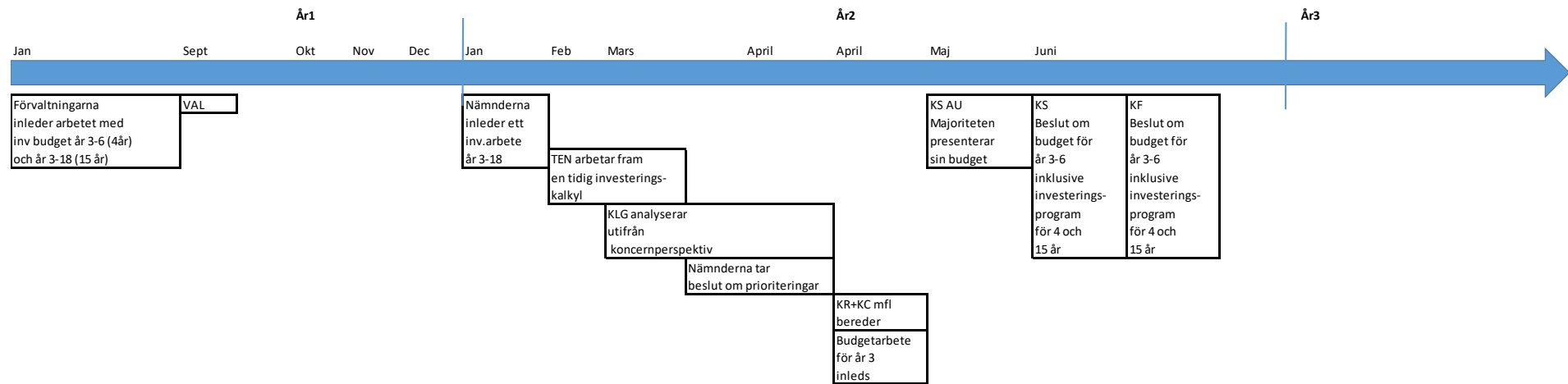
16 Bilaga 1: Tidslinje investeringsprocessen

Investeringsprocessen för budget år 3 avseende projekt



17 Bilaga 2: Tidslinje investeringsprocessen, valår

Investeringsprocessen avseende program – Valår 1 Programperiod på 15 år



18 Bilaga 3: Investeringskalkyl, blankett

Investeringsbegäran: Förvaltning:

<p>Fyll i /ändra endast i gultonade fält!</p> <p>Fyll i de uppgifter som är relevanta för ditt investeringsäskande</p>	Äskat investeringsanslag	0	kkkr	Datum	
	Inryms i drift budget ja/nej			Reviderat senast	
	Äskat driftanslag		kkkr/år		
	Resultatanalys			Tidsplan	
	Förändrade driftkostnader	0	kkkr/år	Projektstart (månad år)	
	Förändrade intäkter	0	kkkr/år	Igångkörning (månad år)	
	Summa:	0	kkkr/år	Slutrapport (månad år)	
	Engångskostnader/intäkter	0	kkkr		
	Teknisk livslängd		år		
	Avskrivningstid		år		
Räntesats	1,5	%			
Ger kapital kostnad första året	#####	kkkr/år			
Resultatpåverkan	#####	kkkr/år			

Resultatbevarande (x)	Resultatförbättrande (x)	Utvecklande/värdehöjande (x)
Byta maskiner, utgående teknik	Ökad produktivitet	Hållbarhet
Infrastruktur	Sänkta kostnader	Service
Fastighets "underhåll"	Ökade intäkter	Arbetsmiljö
Myndighetskrav	Energieffektiviserig	Ny verksamhet

Budget	År XXXX	År XXXX	År XXXX	Summa
Utredningar/projektering				0
Markarbeten/markanläggningar				0
Byggnadsarbeten				0
Inventarier				0
Maskiner/fordon				0
Anslutningsavgifter, tillstånd mm				0
IT				0
Ovrigt				0
Summa:	0	0	0	0
Summa inkl oförutsett 15%	0	0	0	0
Intäkter				
Engångs				0
Summa:	0	0	0	0

Budget
Kvalitet
Gissning = 1
Kalkyl = 2
Anbud = 3
Budget
Kvalitet

Drifkostnadsanalys för investeringsprojekt

0

Resultatanalys		Datum	0
Förändrade driftkostnader	0 kkr/år	Reviderat senast	
Ökande intäkter	0 kkr/år		
Summa:	0 kkr/år		
Kvantitetsförändring	0		

Resultatbevarande (x)	Resultatförbättrande (x)	Utvecklande/värdehöjande (x)
Byta maskiner, utgående teknik	Ökad produktivitet	Hållbarhet
Infrastruktur	Sänkta kostnader	Service
Fastighets "underhåll"	Ökade intäkter	Arbetsmiljö
Myndighetskrav	Energieffektivisering	Ny verksamhet

Drifkostnader	Före kkr/år	Efter kkr/år	Summa	Kvantitets förändring
Personal			0	
Förbrukningsmaterial			0	
Köpta tjänster			0	
Extern hyra			0	
Fastighetskostnader			0	
Energi			0	
mm			0	
Summa:	0	0	0	0
Engångskostnader				
Förbrukningsinventarier ex vattenkokare, leksaker, gardiner			0	
Flytt				
Utrangering			0	
Summa:	0	0	0	
Intäkter				
Löpande			0	
Summa:	0	0	0	

Budget Kvalitet

Bakgrund/Syfte

Beskrivning

Miljö/arbetsmiljö/säkerhet

Har gjort en hållbarhetsbedömning Ja Nej ,se bilaga

Har gjort en barnkonsekvensbedömning Ja Nej ,se bilaga

Uppföljningsbara mål

Risakanalys

Alternativ som utrets

20 Bilaga 5: Gränsdragningslista, driftkostnad eller investering

Gränsdragningslista mellan drift och investering

Utgångspunkt: "Avsedda för stadigvarande bruk eller innehav"

Sammanfattning	Drift- kostnad	Investe- ring
Fastigheter		Invest
Nya anläggningar		Invest
Åtgärder på befintliga anläggningar, förbättring		Invest
Åtgärder på befintliga anläggningar, underhåll	Drift	
Inventarier, maskiner >3 år och >1 prisbasbelopp		Invest
Inventarier, maskiner övriga	Drift	
Fordon*		Invest

*beror på finansieringsform

Drift och Investering

Kostnader i samband med investeringar

En del kostnader som uppstår i samband med en investering bedöms vara driftskostnader.

Exempel på utgifter som inte ska ingå i investeringen är:

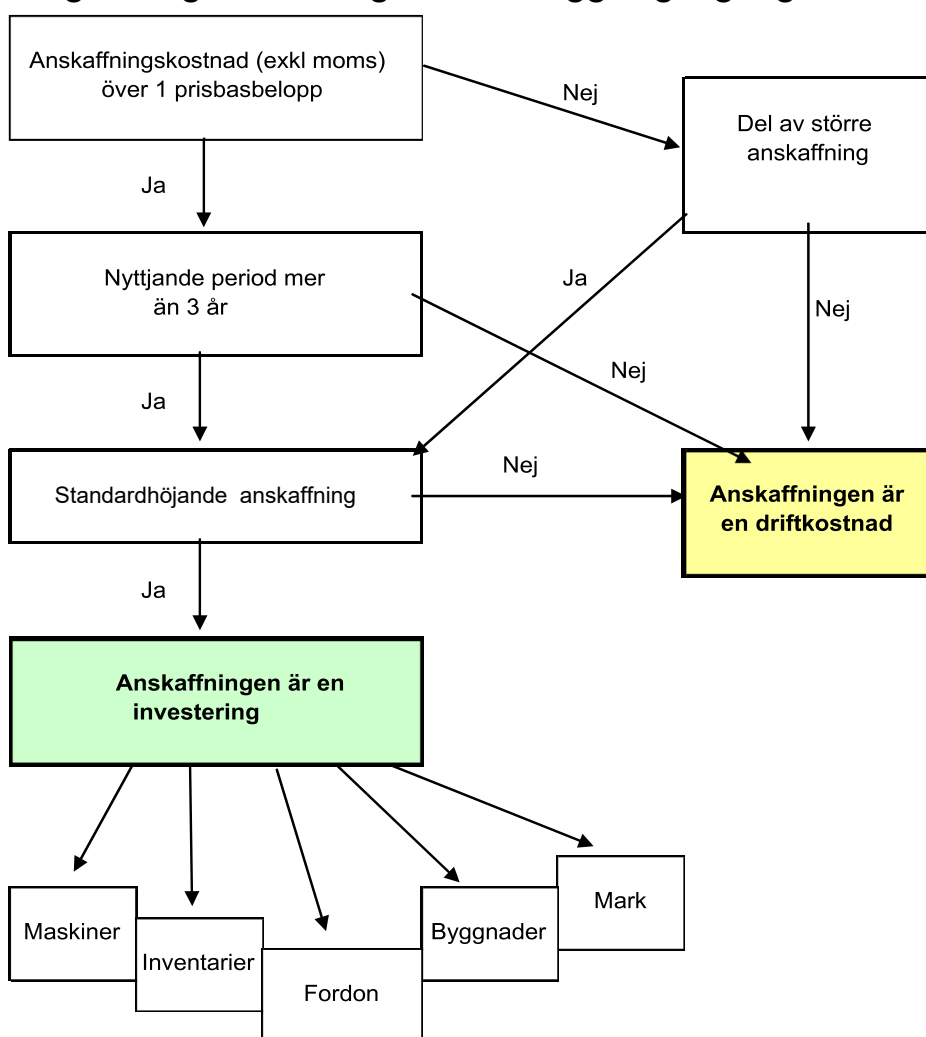
- Administrationskostnader och andra allmänna omkostnader
- Fika i samband med möten
- Flyttkostnader som hör till en permanent verksamhetsflytt
- Utgifter för provkörning eller intrimning
- Andra löpande driftsförluster som uppstår i ett inledningskede innan anläggningen når planerad driftsnivå

Definition

Investering = anskaffning av en materiell anläggningstillgång

En materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som

- är avsedd för stadigvarande bruk eller innehav
- har en nyttjande period som överstiger 3 år
- inte är av ringa värde (större än 1 prisbasbelopp)
- är standardhöjande

Principskiss;**Bedömningar kring anskaffning av en anläggningstillgång**

Fastighetsinvesteringar

Ny- till- och ombyggnad

Större ytskiktsbyten

Fastighetsdrift

Mindre reparationer, ommålningar under 1 prisbasbelopp och mindre än tre års nyttjande period.

Gatuinvesteringar

Asfaltering

Nyanläggning

Ombyggnad av befintliga sträckor

Gatudrift

Lappa och laga”

Vatten och avloppsinvesteringar

Nyläggning

Relining

Utbyte av ledningar (längre sträckor)

Om- och tillbyggnad vatten och avloppssverk

Vattenskyddsområde

Vatten och avlopp Drift

”Lappa och laga”

Filmning

Vissa utredningar

Befintliga vattenskyddsområden

Fordon

Är alltid investering (undantag släpvagnar under 1 prisbasbelopp)

Maskiner

Är investering om det totala anskaffningsvärdet är över 1 prisbasbelopp.

Inventarier

Skall ha en nyttjande period på över 3 år och den totala anskaffningen skall vara över 1 prisbasbelopp

Exempel:

- Höj och sänkbart skrivbord
- Storköksutrustningar
- Städmaskiner
- GPS-mätinstrument
- Gymnastikutrustning
- Lekplatsutrustning

Drift

Inventarier som ej uppfyller investeringsvillkoren (nyttjande period på över 3 år och den totala anskaffningen över 1 prisbasbelopp) bedöms som en driftskostnad.

Exempel:

- Leksaker
- Mindre hushållsmaskiner
- Datorprogram
- Mindre vitvaror
- Handverktyg

21 Bilaga 6: Komponenter med avskrivningstider

Komponenter

Fastighetsverksamhet

Fakt	Text	Komponent	Avskrivningstid
4100	Bygg , byggst�d, stomme, tak, fasad, fönster	Byggnad	40
4101	VS	VS (Värme och sanitet)	20
4102	Ventilation	Vent	20
4103	Styr- och regler	Styr/regl	20
4104	El	El	20
4105	Inredning, hiss m m	Inredning/hiss	20
4106	Projektering		Fördelning
4107	Kontroll		Fördelning
4108	Besiktning		Fördelning
4109	Anslutningsavg/bygglov		Fördelning
4110	Markanläggning	Markanläggning	30
4111	Administration		Fördelning
4112	Oförutsett		Fördelning
4113	�vrigt, nycklar och låssystem		Fördelning
4114	Konstnärlig utsmyckning, Konst	Konst	0
4115	Tekniska installationer	Tekniska installationer	15
4116	Mark	Mark	0
4117	Möbler	Inventarier	5
4118	Flytt		Fördelning
4119	Ledig		
4120	Rivningsentreprenad	Byggnad	40
4121	Ledig		
4122	Gympa, lekutrustning	Inredning/hiss	20
4123	Klimatklivet	El	20
4124	Vitvaror och storköksutrustning	Vitvaror	15

VA-verksamhet

Fakt	Text	Komponent	Avskrivningstid
4521	Byggnad	Byggnad	30/50
4522	Maskin	Maskin	20
4523	El och styr	El och Styr	15
4524	Ledning	Ledning	50
4503	Beläggning, kantsten, markanläggning	Markanläggning	20

Avfallsverksamhet

Fakt	Text	Komponent	Avskrivningstid
4539	Installation	Teknisk installation	15
4540	Inredning	Inredning	10
4541	Stängsel	Stängsel	10
4543	Markanläggning	Markanläggning	20
4544	Byggnad	Byggnad	40
4545	Betong	Betong	20
4551	Maskiner	Maskin	10
4553	Bevakning El Tele	Teknisk installation	15
4556	Underhåll anläggning	Byggnad	10
4561	Kommunikation	Inredning	10
4596	Möbler	Inredning	5
		Mark	ingen avskrivning
		Vägar och asfaltsytor	20
		Tak (ÅVC)	20

Gatuverksamhet

Fakt	Text	Komponent	Avskrivningstid
4340	Gatukropp	Gatukropp	Ingen avskrivning
4341	Asfalt	Asfalt matarled	7 år
4341	Asfalt	Asfalt lokalgata	30 år
4341	Asfalt	Asfalt gc-väg	20 år
4342	Belysning	Belysning	30 år
4343	Broar	Broar	50 år
4344	Avrinning, diken	Diken	5 år
4345	Övrigt	Övrigt	Fördelas

22 Bilaga 7: Ansökan om internleasinglån, blankett



Blanketten skickas med internpost till ekonomienheten

Internleasinglån upp till 250 tkr enligt delegationsbeslut

Typ av investering:	
Investeringsbelopp:	
Syfte med investeringen:	

Önskad avskrivningstid: 5 år 7 år 10 år

Internränta enligt SKR

Kapitalkostnad debiteras på verksamhetens kostnadsställe och verksamhet: (ifylles av verksamhetsansvarig)	
--	--

Ansöksdatum	Vi påtar oss betalningsansvar för intern finansiering under avtalsperioden
20 - -
	Enhetsansvarig

	Förvaltningschef

Datum Anslagsbeslut	
20 - -
	Ekonomichef

Kapitalkostnaden debiteras första gången det kvartal/halvår då internleasingen startar. Följande år debiteras kapitalkostnaden månadsvis.

Ifylles av ekonomienheten

KST	VERKS	FAKT	PROJ	OBJEKT	DI

23 Bilaga 8: Investering i annans fastighet, blankett



Blanketten skickas med internpost till ekonomienheten

Investering i annans fastighet över 100 000 kr

Typ av investering:	
Investeringsbelopp:	
Fastighetsbeteckning	
Fastighetsägare	
Hyseskontraktet löper t o m	
Syfte med investeringen:	

Önskad avskrivningstid: 5 år 7 år 10 år

Ansöksdatum
20 - -
_____ Förvaltningschef

Datum Anslagsbeslut
20 - -
_____ Ekonomichef

Ifylles av ekonomienheten

KST	VERKS	FAKT	PROJ	OBJEKT	DI

24 Bilaga 9: Riktlinjer för komponentavskrivning gällande VA

Redovisningsprinciper för komponentavskrivning i VA-verksamheten - sammanfattning

Enligt nya redovisningsregler ska kommunen övergå till komponentredovisning för sina anläggningar. Komponentredovisning innebär att en anläggning delas upp i olika delar, där delarna bedöms ha olika lång livslängd.

Komponentredovisning i VA-verksamheten ska tillämpas på anläggningar med ett totalt anskaffningsvärde över en 1 000 tkr. Varje komponent i anläggningen ska ha ett eget anskaffningsvärde på minst 100 tkr och en nyttjandeperiod på över 3 år. Komponenten ska också ha en väsentligt kortare nyttjandeperiod än anläggningens bärande delar.

VA-anläggningar som ska delas in i komponenter är vattenverk, avloppsverk, pumpstationer och tryckstegringstationer.

Grundläggande begrepp

Anläggningstillgång definition

En fysisk tillgång som

1. Är avsedd för stadigvarande bruk
2. Har en ekonomisk livslängd som är mer än 3 år
3. Har ett värde på minst 1 prisbasbelopp

Nyttjandeperiod

Investerings-/anläggningens bedömda livslängd. Hur länge kommer anläggningen att användas.

Avskrivning

Kostnad för förslitning, anskaffningsvärdet fördelat över anläggningens nyttjandeperiod.

När en anläggning anskaffas uppstår en utgift, kostnaden uppkommer först när anläggningen minskar i värde p g a förslitning, det presenteras i resultaträkningen som en avskrivning. Avskrivningen är ett sätt att fördela kostnaden för investeringen över det antal år som anläggningen bedöms komma att användas – nyttjandeperioden.

Komponent

Anläggningstillgången delas upp på olika komponenter beroende på den bedömda nyttjandeperioden för varje komponent.

Nya regler

Kommunen kommer fr o m 2017 att övergå till komponentavskrivning enligt nya regler från 2014. Det betyder följande.

1. Investeringar delas upp i komponenter med olika avskrivningstider
2. Avskrivningstiderna är anpassade till komponentens livslängd, nyttjandeperiod
3. När en komponent ersätts betraktas det som en ny investering
4. Gränsen mellan underhåll och investering dras på ett annorlunda sätt än tidigare, det som idag har varit planerat underhåll, utbyte av väsentliga delar, kommer med nya regler i vissa fall att betraktas som investering snarare än underhåll
5. Komponentavskrivning påverkar resultatet och kräver normalt att medel förs över från underhållsbudget till investeringsbudget.

En VA-anläggning består av många delar. Delarna har olika lång nyttjandeperiod/livslängd.

Avskrivningskostnaden kommer att bli mer rättvisande när avskrivningstiden anpassas till nyttjandeperioden för de olika delarna.

När ska man då göra en uppdelning i komponenter

1. Hel anläggningen är tillräckligt betydande för att utgöra ett objekt
2. Anläggningen består av olika komponenter som går att avgränsa och som var och en är betydande i förhållande till hela anläggningens hela anskaffningsvärde
3. Det är en väsentlig skillnad i nyttjandeperiod mellan komponenterna

Grundläggande principer för komponentavskrivning av VA-anläggningar

En ny anläggning ska vara större än 1 000 tkr för att uppdelning i komponenter ska vara aktuell.

Befintliga VA-anläggningar (objekt) med ett restvärde över 1 000 tkr (per 170101) har delats upp i två grupper, gamla objekt och nygamla objekt.

Gamla objekt VA

Till gamla objekt räknas objekt där ingen större investering (min 5 000 tkr) har gjorts de senaste 10 åren. I dessa fall har objektet delats upp i två komponenter.

Mark	Ingen avskrivning	5 %	Av anskaffningsvärde
Byggnad	Uppskattad återstående livslängd	95 %	Av anskaffningsvärde

Anskaffningsvärdet fördelas på mark och byggnad och skrivs av efter återstående nyttjandeperiod på byggnaden.

Nygamla objekt VA

Till "nygamla" objekt räknas de anläggningar med större investering (min 5 000 tkr) under de senaste 10 åren. I dessa fall har objektet delats upp i två till fyra komponenter. Här görs en individuell bedömning av objektets återstående nyttjandeperiod och komponenternas andel av anskaffningsvärdet.

Mark	Ingen avskrivning	5 %	Av anskaffningsvärde
Byggnad	Uppskattad återstående livslängd	50-90 %	Av anskaffningsvärde
Maskin	Uppskattad återstående livslängd	5-25 %	Av anskaffningsvärde
El o styr	Uppskattad återstående livslängd	5-30 %	Av anskaffningsvärde

Nya investeringar VA

Till nya investeringar räknas de objekt som är nybyggda eller har genomgått ombyggnad med färdigställande före januari 2017.

Om investeringsutgiften uppgår till 1 000 tkr eller mer så ska utgiften fördelas på aktuella komponenter enligt nedan. En enskild komponent ska uppgå till minst 100 tkr.

Om investeringsutgiften understiger 1 000 tkr tillämpas inte komponentavskrivning.

Mark – oändlig

Om mark inte förvärvats utan ägs av kommunen – 5 % investeringsutgift.

Byggnad – 30 eller 50 år

Grundläggning inklusive schakt, platta, bjälklag, bärande väggar, takbjälklag, takstolar, ytterväggsstommar med puts, tegelbeklädnad.

Fasadyskikt inklusive infästning, balkongräcken, stuprör.

Fönster, fönsterdörrar, ytterdörrar, entrépartier och glaspartier.

Innerväggar, innerdörrar och partier

Maskin 20 år

Pumpar, ventiler, rörgaller, skrapspel, omrörare, blåsmaskiner, värmeväxlare, UV-lampor, luftavfuktare, luftare, centrifug, sandtvätt, tankar, transportör.

El och styr – 15 år

Ställverk, belysning, elinstallation, reservkraft, styr- och reglerutrustning.

Övrig post – fördelas på alla komponenter

Projektering, bygg- och projektledning, myndighetskostnader, besiktningar, övriga byggherrekostnader.

Utrangering av komponenter VA

Om vi ersätter en komponent med en ny ska resterande värde på den gamla komponenten skrivas bort.

Tillkommande utgifter - gränsdragning mellan investering och drift

Nyinvestering i befintlig anläggning – utbyggnad och tillägg

Vatten- och avloppsanläggningar är inte statiska anläggningar, de förändras t ex genom att processteg läggs till, gamla försvinner eller ändras samt att verken byggs ut till ökad kapacitet. Det handlar då om nyinvesteringar i eller i anslutning till befintliga anläggningar. Vid utbyggnad av anläggning uppstår inga gränsdragningsproblem då är det fråga om investering.

Anskaffning av helt ny komponent

När en helt ny komponent anskaffas så ska den aktiveras fullt ut som tillgång. Detta under förutsättning att den är betydande och därmed uppfyller definitionen för tillgång.

Utbyte av komponent som har särredovisats

Utbyte av en betydande komponent som har särredovisats ska aktiveras som tillgång. Den utbytta komponenten ska uträngöras om den har ett bokfört värde i redovisningen.

Utbyte av en befintlig men ej särredovisad komponent

Utbyte av en komponent som inte har särredovisats, som inte är upptagen som en komponent tidigare. Det finns två tillvägagångssätt:

Alt 1 . Avgörande för om en sådan utgift ska aktiveras eller kostnadsföras direkt är om åtgärden är prestandahöjande eller inte. Förbättras tillgångens prestanda/servicepotential jämfört med anskaffningstidpunkten – aktivera.

Delarna som byts ut kan ligga i stommen alt restposten och ha en lång avskrivningstid. Om delen som byts ut fortfarande bedöms ha ett bokfört värde ska den uträngöras och bokas bort.

Alt 2. Om det bokförda värdet är svårt att lokalisera kan man göra en bedömning av om utgiften höjer anläggningens prestanda jämfört med anskaffningstillfället, den del av utgiften som är prestanda höjande aktiveras då resterande del av utgiften bokas som reparation och underhåll.

Åtgärder som syftar till att bibehålla anläggningens egenskaper

Om inte kriterierna för tillgång är uppfyllda ska utgiften kostnadsföras direkt som reparation och underhåll. Reparation och underhåll är utgifter för att avhjälpa fel så att anläggningen ska vara i fortsatt driftdugligt skick, det ska inte blandas ihop med att återställa anläggningen till ursprungligt skick.

Prestandahöjande investering – inget byte av komponent

Även efter införandet av komponentavskrivning kan det komma utgifter för åtgärder som är prestandahöjande men som inte innebär att en ny komponent läggs till eller en gammal byts ut. Det kan avse anläggningar som inte är uppdelad i komponenter. Där görs en bedömning från fall till fall om det är en investering eller kostnad för underhåll.

25 Bilaga 10: Riktlinjer för komponentavskrivning gällande Avfall

Redovisningsprinciper för komponentavskrivning i Avfalls-verksamheten - sammanfattning

Enligt nya redovisningsregler ska kommunen övergå till komponentredovisning för sina anläggningar. Komponentredovisning innebär att en anläggning delas upp i olika delar, där delarna bedöms ha olika lång livslängd.

Komponentredovisning i Avfallsverksamheten ska tillämpas på anläggningar med ett totalt anskaffningsvärde över en 1 000 tkr. Varje komponent i anläggningen ska ha ett eget anskaffningsvärde på minst 100 tkr och en nyttjandeperiod på över 3 år. Komponenten ska också ha en väsentligt kortare nyttjandeperiod än anläggningens bärande delar.

Grundläggande begrepp

Anläggningstillgång definition

En fysisk tillgång som

1. Är avsedd för stadigvarande bruk
2. Har en ekonomisk livslängd som är mer än 3 år
3. Har ett värde på minst 1 prisbasbelopp

Nyttjandeperiod

Investerings/anläggningens bedömda livslängd. Hur länge kommer anläggningen att användas.

Avskrivning

Kostnad för förslitning, anskaffningsvärdet fördelat över anläggningens nyttjandeperiod.

När en anläggning anskaffas uppstår en utgift, kostnaden uppkommer först när anläggningen minskar i värde p g a förslitning, det presenteras i resultaträkningen som en avskrivning. Avskrivningen är ett sätt att fördela kostnaden för investeringen över det antal år som anläggningen bedöms komma att användas – nyttjandeperioden.

Komponent

Anläggningstillgången delas upp på olika komponenter beroende på den bedömda nyttjandeperioden för varje komponent.

Nya regler

Kommunen kommer fr o m 2018 att övergå till komponentavskrivning enligt nya regler från 2014. Det betyder följande.

1. Investeringar delas upp i komponenter med olika avskrivningstider
2. Avskrivningstiderna är anpassade till komponentens livslängd, nyttjandeperiod
3. När en komponent ersätts betraktas det som en ny investering
4. Gränsen mellan underhåll och investering dras på ett annorlunda sätt än tidigare, det som idag har varit planerat underhåll, utbyte av väsentliga delar, kommer med nya regler i vissa fall att betraktas som investering snarare än underhåll
5. Komponentavskrivning påverkar resultatet och kräver normalt att medel förs över från underhållsbudget till investeringsbudget.

En avfallsanläggning består av många delar. Delarna har olika lång nyttjandeperiod/livslängd.

Avskrivningskostnaden kommer att bli mer rättvisande när avskrivningstiden anpassas till nyttjandeperioden för de olika delarna.

När ska man då göra en uppdelning i komponenter

1. Hel anläggningen är tillräckligt betydande för att utgöra ett objekt
2. Anläggningen består av olika komponenter som går att avgränsa och som var och en är betydande i förhållande till hela anläggningens hela anskaffningsvärde
3. Det är en väsentlig skillnad i nyttjandeperiod mellan komponenterna

Grundläggande principer för komponentavskrivning av Avfallsanläggningar

En ny anläggning ska vara större än 1 000 tkr för att uppdelning i komponenter ska vara aktuell.

Befintlig avfallsanläggning (objekt) med ett restvärde över 1 000 tkr (per 180101) har klassats som nygammalt objekt.

Nygamla objekt Avfall

Till "nygamla" objekt räknas de anläggningar med större investering (min 5 000 tkr) under de senaste 10 åren. I detta fall har objektet delats upp i fem komponenter. Här görs en individuell bedömning av objektets återstående nyttjandeperiod och komponenternas andel av anskaffningsvärdet.

Mark	Ingen avskrivning	5 %	Av anskaffningsvärde
Betongytor	Uppskattad återstående livslängd	49 %	Av anskaffningsvärde
Vägar och Asfaltsytor	Uppskattad återstående livslängd	40 %	Av anskaffningsvärde
Byggnad	Uppskattad återstående livslängd	4 %	Av anskaffningsvärde
Tak ÅVC	Uppskattad återstående livslängd	2 %	Av anskaffningsvärde

Nya investeringar Avfall

Till nya investeringar räknas de objekt som är nybyggda eller har genomgått ombyggnad med färdigställande fr o m januari 2018.

Om investeringsutgiften uppgår till 1 000 tkr eller mer så ska utgiften fördelas på aktuella komponenter enligt nedan. En enskild komponent ska uppgå till minst 100 tkr.

Om investeringsutgiften understiger 1 000 tkr tillämpas inte komponentavskrivning.

Mark – oändlig

Om mark inte förvärvats utan ägs av kommunen – 5 % investeringsutgift.

Byggnad – 40 år

Grundläggning inklusive schakt, platta, bjälklag, bärande väggar, takbjälklag, takstolar, ytterväggsstommar med puts, tegelbeklädnad.

Fasadyskikt inklusive infästning, balkongräcken, stuprör.

Fönster, fönsterdörrar, ytterdörrar, entrépartier och glaspartier.

Innerväggar, innerdörrar.

Betongytor 20 år

Betongytor, både på mark och övriga betongytor

Vägar och asfaltsytor – 20 år

Plåttak -20 år

Tak över återvinningscentral

Övrig post – fördelas på alla komponenter

Projektering, bygg- och projektledning, myndighetskostnader, besiktningar, övriga byggherrekostnader.

Utrangering av komponenter Avfall

Om vi ersätter en komponent med en ny ska resterande värde på den gamla komponenten skrivas bort.

Tillkommande utgifter - gränsdragning mellan investering och drift

Nyinvestering i befintlig anläggning – utbyggnad och tillägg

Avfallsanläggningar är inte statiska anläggningar, de förändras t ex genom att nya fraktioner läggs till eller ändras samt att anläggningen byggs ut till ökad kapacitet. Det handlar då om nyinvesteringar i eller i anslutning till befintliga anläggning. Vid utbyggnad av anläggning uppstår inga gränsdragningsproblem då är det fråga om investering.

Anskaffning av helt ny komponent

När en helt ny komponent anskaffas så ska den aktiveras fullt ut som tillgång. Detta under förutsättning att den är betydande och därmed uppfyller definitionen för tillgång.

Utbyte av komponent som har särredovisats

Utbyte av en betydande komponent som har särredovisats ska aktiveras som tillgång. Den utbytta komponenten ska utrangeras om den har ett bokfört värde i redovisningen.

Utbyte av en befintlig men ej särredovisad komponent

Utbyte av en komponent som inte har särredovisats, som inte är upptagen som en komponent tidigare.

Det finns två tillvägagångssätt:

Alt 1 . Avgörande för om en sådan utgift ska aktiveras eller kostnadsföras direkt är om åtgärden är prestandahöjande eller inte. Förbättras tillgångens prestanda/servicepotential jämfört med anskaffningstidpunkten – aktivera.

Delarna som byts ut kan ligga i byggnad alt restposten och ha en lång avskrivningstid. Om delen som byts ut fortfarande bedöms ha ett bokfört värde ska den utangeras och bokas bort.

Alt 2. Om det bokförda värdet är svårt att lokalisera kan man göra en bedömning av om utgiften höjer anläggningens prestanda jämfört med anskaffningstillfället, den del av utgiften som är prestanda höjande aktiveras då resterande del av utgiften bokas som reparation och underhåll.

Åtgärder som syftar till att bibehålla anläggningens egenskaper

Om inte kriterierna för tillgång är uppfyllda ska utgiften kostnadsföras direkt som reparation och underhåll.

Reparation och underhåll är utgifter för att avhjälpa fel så att anläggningen ska vara i fortsatt driftdugligt skick, det ska inte blandas ihop med att återställa anläggningen till ursprungligt skick.

Prestandahöjande investering – inget byte av komponent

Även efter införandet av komponentavskrivning kan det komma utgifter för åtgärder som är prestandahöjande men som inte innebär att en ny komponent läggs till eller en gammal byts ut. Det kan avse anläggningar som inte är uppdelad i komponenter. Där görs en bedömning från fall till fall om det är en investering eller kostnad för underhåll.

26 Bilaga 11: Riktlinjer för komponentavskrivning gällande Fastighet

Redovisningsprinciper för komponentavskrivning i Fastighetsverksamheten - sammanfattning

Enligt nya redovisningsregler ska kommunen övergå till komponentredovisning för sina anläggningar. Komponentredovisning innebär att en anläggning delas upp i olika delar, där delarna bedöms ha olika lång livslängd.

Komponentredovisning i fastighetsverksamheten ska tillämpas på fastigheter med ett totalt anskaffningsvärde över 5 000 tkr. Varje komponent i fastigheten ska ha en nyttjandeperiod på över 3 år. Komponenten ska också ha en väsentligt kortare nyttjandeperiod än fastighetens bärande delar.

Grundläggande begrepp

Anläggningstillgång definition

En fysisk tillgång som

1. Är avsedd för stadigvarande bruk
2. Har en nyttjandeperiod som är mer än 3 år
3. Har ett värde på minst 1 prisbasbelopp

Nyttjandeperiod

Investerings/anläggningens bedömda livslängd. Hur länge kommer anläggningen att användas.

Avskrivning

Kostnad för förslitning, anskaffningsvärdet fördelat över anläggningens nyttjandeperiod.

När en anläggning anskaffas uppstår en utgift, kostnaden uppkommer först när anläggningen minskar i värde p g a förslitning, det presenteras i resultaträkningen som en avskrivning. Avskrivningen är ett sätt att fördela kostnaden för investeringen över det antal år som anläggningen bedöms komma att användas – nyttjandeperioden.

Komponent

Anläggningstillgången delas upp på olika komponenter beroende på den bedömda nyttjandeperioden för varje komponent.

Nya regler

Kommunen kommer fr o m 2017 att övergå till komponentavskrivning enligt nya regler från 2014. Det betyder följande.

1. Investeringar delas upp i komponenter med olika avskrivningstider
2. Avskrivningstiderna är anpassade till komponentens livslängd, nyttjandeperiod
3. När en komponent ersätts betraktas det som en ny investering
4. Gränsen mellan underhåll och investering dras på ett annorlunda sätt än tidigare, det som idag har varit planerat underhåll, utbyte av väsentliga delar, kommer med nya regler i vissa fall att betraktas som investering snarare än underhåll
5. Komponentavskrivning påverkar resultatet och kräver normalt att medel förs över från underhållsbudget till investeringsbudget.

En fastighet består av många delar. Delarna har olika lång nyttjandeperiod/livslängd. Avskrivningskostnaden kommer att bli mer rättvisande när avskrivningstiden anpassas till nyttjandeperioden för de olika delarna.

När ska man då göra en uppdelning i komponenter

1. Hela anläggningen är tillräckligt betydande för att utgöra ett objekt
2. Anläggningen består av olika komponenter som går att avgränsa och som var och en är betydande i förhållande till hela anläggningens hela anskaffningsvärde
3. Det är en väsentlig skillnad i nyttjandeperiod mellan komponenterna

Grundläggande principer för komponentavskrivning av fastigheter

En ny fastighet ska vara större än 5 000 tkr för att uppdelning i komponenter ska vara aktuell.

Befintliga fastigheter (objekt) med ett restvärde över 5 000 tkr (per 180101) har delats upp i två grupper, gamla objekt och nygamla objekt.

Gamla objekt fastighet

Till gamla objekt räknas objekt där inga större investeringar (min 10 000 tkr) har gjorts de senaste 5 åren. I dessa fall har objektet delats upp i tre komponenter.

Mark	Ingen avskrivning	5 %	Av anskaffningsvärde
Markanläggning	Uppskattad återstående livslängd	15 %	Av anskaffningsvärde
Byggnad	Uppskattad återstående livslängd	80 %	Av anskaffningsvärde

Anskaffningsvärdet fördelas på mark, markanläggning och byggnad. Avskrivningen beräknas på restvärdet. Verksamheten har gjort en individuell bedömning av komponenternas återstående nyttjandeperiod.

Nygamla objekt fastighet

Till "nygamla" objekt räknas de anläggningar med större investeringar (min 10 000 tkr) under de senaste 5 åren. I dessa fall har objektet delats upp i fyra komponenter. Även här har verksamheten gjort en individuell bedömning av komponenternas återstående nyttjandeperiod.

Mark	Ingen avskrivning	5 %	Av anskaffningsvärde
Markanläggning	Uppskattad återstående livslängd	5 %	Av anskaffningsvärde
Byggnad	Uppskattad återstående livslängd	75 %	Av anskaffningsvärde
Tekniska installationer	Uppskattad återstående livslängd	15 %	Av anskaffningsvärde

Nya investeringar fastighet

Till nya investeringar räknas de objekt som är nybyggda eller har genomgått ombyggnad med färdigställande fr o m januari 2018.

Om investeringsutgiften uppgår till 5 000 tkr eller mer så ska utgiften fördelas på aktuella komponenter enligt nedan.

Om investeringsutgiften understiger 5 000 tkr tillämpas inte komponentavskrivning.

Mark – oändlig

Om mark inte förvärvats utan ägs av kommunen – 5 % av investeringsutgiften.

Byggnad – 40 år

Grundläggning inklusive schakt, platta, bjälklag, bärande väggar, takbjälklag, takstolar, ytterväggsstommar med puts, tegelbeklädnad.

Fasadytskikt inklusive infästning, balkongräcken, stuprör.

Fönster, fönsterdörrar, ytterdörrar, entrépartier och glaspartier.

Innerväggar och innerdörrar.

Konst – oändlig

Konst anses inte minska i värde.

Markanläggning - 30 år

Parkeringsplatser och andra asfaltsytor. Fotbollsplaner, planteringar och liknande.

VS – 20 år

Värme och sanitet

Ventilation – 20 år

Ventilationsutrustning

Styr och regler – 20 år

Styr- och reglerutrustning

EL – 20 år

Belysning, elinstallation, reservkraft,

Inredning/hiss - 20 år

Köksinredningar, badrumsinredningar, övrig inredning, hissar, gympa, lekutrustning

Tekniska installationer – 15 år

Övriga tekniska installationer som inte hör till någon av de övriga komponenterna

Vitvaror – 15 år

Vitvaror och storköksutrustning

Inventarier – 5 år

Möbler

Övrig post – fördelas på alla komponenter

Projektering, bygg- och projektledning, myndighetskostnader, besiktningar, övriga byggherrekostnader.

Utrangering av komponenter fastighet

Om vi ersätter en komponent med en ny ska resterande värde på den gamla komponenten skrivas bort.

Tillkommande utgifter - gränsdragning mellan investering och drift**Nyinvestering i befintlig anläggning – utbyggnad och tillägg**

Fastigheter är inte statiska anläggningar, de förändras t ex genom att verksamheten i fastigheten ändras. Fastigheten byggs ut eller byggs om. Det handlar då om nyinvesteringar i eller i anslutning till befintliga fastigheter. Vid utbyggnad av fastigheten uppstår inga gränsdragningsproblem då är det fråga om investering.

Anskaffning av helt ny komponent

När en helt ny komponent anskaffas så ska den aktiveras fullt ut som tillgång. Detta under förutsättning att den är betydande och därmed uppfyller definitionen för tillgång.

Utbyte av komponent som har särredovisats

Utbyte av en betydande komponent som har särredovisats ska aktiveras som tillgång. Den utbytta komponenten ska utrangeras om den har ett bokfört värde i redovisningen.

Utbyte av en befintlig men ej särredovisad komponent

Utbyte av en komponent som inte har särredovisats, som inte är upptagen som en komponent tidigare. Det finns två tillvägagångssätt:

Alt 1 . Avgörande för om en sådan utgift ska aktiveras eller kostnadsföras direkt är om åtgärden är prestandahöjande eller inte. Förbättras tillgångens prestanda/servicepotential jämfört med anskaffningstidpunkten – aktivera.

Delarna som byts ut kan ligga i stommen alt restposten och ha en lång avskrivningstid. Om delen som byts ut fortfarande bedöms ha ett bokfört värde ska den utrangeras och bokas bort.

Alt 2. Om det bokförda värdet är svårt att lokalisera kan man göra en bedömning av om utgiften höjer anläggningens prestanda jämfört med anskaffningstillfället, den del av utgiften som är prestanda höjande aktiveras då resterande del av utgiften bokas som reparation och underhåll.

Åtgärder som syftar till att bibehålla anläggningens egenskaper

Om inte kriterierna för tillgång är uppfyllda ska utgiften kostnadsföras direkt som reparation och underhåll. Reparation och underhåll är utgifter för att avhjälpa fel så att anläggningen ska vara i fortsatt driftdugligt skick, det ska inte blandas ihop med att återställa anläggningen till ursprungligt skick.

Prestandahöjande investering – inget byte av komponent

Även efter införandet av komponentavskrivning kan det komma utgifter för åtgärder som är prestandahöjande men som inte innebär att en ny komponent läggs till eller en gammal byts ut. Det kan avse fastigheter som inte är uppdelad i komponenter. Där görs en bedömning från fall till fall om det är en investering eller kostnad för underhåll.

27 Bilaga 12: Riktlinjer för komponentavskrivning gällande Gata

Redovisningsprinciper för komponentavskrivning i Gatuverksamheten - sammanfattning

Enligt nya redovisningsregler ska kommunen övergå till komponentredovisning för sina anläggningar. Komponentredovisning innebär att en anläggning delas upp i olika delar, där delarna bedöms ha olika lång livslängd.

Komponentredovisning i gatuverksamheten ska tillämpas på gator, vägar, gång- och cykelvägar, belysning och broar med ett totalt anskaffningsvärde över 500 tkr. Komponenten ska också ha en väsentligt kortare nyttjandeperiod än anläggningens bärande delar.

Grundläggande begrepp

Anläggningstillgång definition

En fysisk tillgång som

1. Är avsedd för stadigvarande bruk
2. Har en nyttjandeperiod som är mer än 3 år
3. Har ett värde på minst 1 prisbasbelopp

Nyttjandeperiod

Investerings/anläggningens bedömda livslängd. Hur länge kommer anläggningen att användas.

Avskrivning

Kostnad för förslitning, anskaffningsvärdet fördelat över anläggningens nyttjandeperiod.

När en anläggning anskaffas uppstår en utgift, kostnaden uppkommer först när anläggningen minskar i värde p g a förslitning, det presenteras i resultaträkningen som en avskrivning. Avskrivningen är ett sätt att fördela kostnaden för investeringen över det antal år som anläggningen bedöms komma att användas – nyttjandeperioden.

Komponent

Anläggningstillgången delas upp på olika komponenter beroende på den bedömda nyttjandeperioden för varje komponent.

Nya regler

Kommunen kommer fr o m 2017 att övergå till komponentavskrivning enligt nya regler från 2014. Det betyder följande.

1. Investeringar delas upp i komponenter med olika avskrivningstider
2. Avskrivningstiderna är anpassade till komponentens livslängd, nyttjandeperiod
3. När en komponent ersätts betraktas det som en ny investering
4. Gränsen mellan underhåll och investering dras på ett annorlunda sätt än tidigare, det som idag har varit planerat underhåll, utbyte av väsentliga delar, kommer med nya regler i vissa fall att betraktas som investering snarare än underhåll
5. Komponentavskrivning påverkar resultatet och kräver normalt att medel förs över från underhållsbudget till investeringsbudget.

Gator och vägar består av flera delar. Delarna har olika lång nyttjandeperiod. Avskrivningskostnaden kommer att bli mer rättvisande när avskrivningstiden anpassas till nyttjandeperioden för de olika delarna.

När ska man då göra en uppdelning i komponenter

1. Hela anläggningen är tillräckligt betydande för att utgöra ett objekt
2. Anläggningen består av olika komponenter som går att avgränsa och som var och en är betydande i förhållande till hela anläggningens hela anskaffningsvärde
3. Det är en väsentlig skillnad i nyttjandeperiod mellan komponenterna

Grundläggande principer för komponentavskrivning av objekt Gator och vägar

Befintliga gator och vägar

Befintliga gator och vägar (objekt) har schablonmässigt delats upp i komponenter. Anskaffningsvärden äldre än år 2010 har inte delats upp i komponenter. Anskaffningsvärden från 2010 till 2020 har schablonmässigt delats upp i 3 komponenter.

Gatukropp	Ingen avskrivning	70 %	Av anskaffningsvärde
Asfalt	25 år	10 %	Av anskaffningsvärde
Belysning	25 år	20 %	Av anskaffningsvärde

Nya investeringar Gator och vägar

En ny anläggning ska vara större än 500 tkr för att uppdelning i komponenter ska vara aktuell.

Till nya investeringar räknas de objekt som är nybyggda eller har genomgått ombyggnad med färdigställande fr o m januari 2021.

Om investeringsutgiften uppgår till 500 tkr eller mer så ska utgiften fördelas på aktuella komponenter enligt nedan.

Om investeringsutgiften understiger 500 tkr tillämpas inte komponentavskrivning.

Gatukropp – oändlig

Gatukroppen anses inte minska i värde.

Asfalt – 7 år, 30 år eller 20 år

Asfalt som läggs som toppbeläggning. Olika avskrivningstider används beroende på om gatan/vägen är en matarled (7 år), lokalgata (30 år) eller en gång- och cykelväg (20 år)

Belysning- 30 år

Gatubelysning

Broar – 50 år

Gång- och cykelbro, vägbro

Övrig post – fördelas på alla komponenter

Projektering, bygg- och projektledning, myndighetskostnader, besiktningar

Utrangering av komponenter Gator och vägar

Om vi ersätter en komponent med en ny ska resterande värde på den gamla komponenten skrivas bort.

Tillkommande utgifter - gränsdragning mellan investering och drift

Nyinvestering i befintlig anläggning – utbyggnad och tillägg

Gator och vägar kan förändras t ex genom att gatan/vägen byggs ut breddas eller förlängs. Det handlar då om nyinvesteringar i eller i anslutning till befintlig gata/väg. Vid utbyggnad av en gata/väg uppstår inga gränsdragningsproblem då är det fråga om investering.

Anskaffning av helt ny komponent

När en helt ny komponent anskaffas så ska den aktiveras fullt ut som tillgång. Detta under förutsättning att den är betydande och därmed uppfyller definitionen för tillgång.

Utbyte av komponent som har särredovisats

Utbyte av en betydande komponent som har särredovisats ska aktiveras som tillgång. Den utbytta komponenten ska utrangeras om den har ett bokfört värde i redovisningen.

Utbyte av en befintlig men ej särredovisad komponent

Utbyte av en komponent som inte har särredovisats, som inte är upptagen som en komponent tidigare. Det finns två tillvägagångssätt:

Alt 1 . Avgörande för om en sådan utgift ska aktiveras eller kostnadsföras direkt är om åtgärden är prestandahöjande eller inte. Förbättras tillgångens prestanda/servicepotential jämfört med anskaffningstidpunkten – aktivera.

Alt 2. Om det bokförda värdet är svårt att lokalisera kan man göra en bedömning av om utgiften höjer anläggningens prestanda jämfört med anskaffningstillfället, den del av utgiften som är prestanda höjande aktiveras då resterande del av utgiften bokas som reparation och underhåll.

Åtgärder som syftar till att bibehålla anläggningens egenskaper

Om inte kriterierna för tillgång är uppfyllda ska utgiften kostnadsföras direkt som reparation och underhåll. Reparation och underhåll är utgifter för att avhjälpa fel så att anläggningen ska vara i fortsatt driftdugligt skick, det ska inte blandas ihop med att återställa anläggningen till ursprungligt skick.

Prestandahöjande investering – inget byte av komponent

Även efter införandet av komponentavskrivning kan det komma utgifter för åtgärder som är prestandahöjande men som inte innebär att en ny komponent läggs till eller en gammal byts ut. Där görs en bedömning från fall till fall om det är en investering eller kostnad för underhåll.